

Plastelin je ena izmed priljubljenih [otroških igrac](#), ki spodbudno vplivajo na razvoj govora, jezika in komunikacije. Otrokom je izjemno blizu, saj nudi številna senzorna doživetja. Tako mlajši kot tudi starejši predšolski otroci uživajo v oblikovanju, valjanju in stiskanju tega prožnega materiala. Igra s plastelinom spodbuja tudi otrokov kognitivni in motorični razvoj ter ponuja številne zabavne priložnosti za interakcijo. Pri igri s plastelinom so glavna priporočila staršem, da otrokom pustijo čim več časa za samostojno in prosto igro, da sledijo njihovim zanimanjem in interesom ter da se skupaj z njimi čim bolj zabavajo!

Otrokom je pri igri s plastelinom sprva priporočljivo ponuditi dovolj časa za rokovanje in raziskovanje materiala samega, kar lahko pozitivno vpliva na njihovo nadaljnjo kreativnost. Igra s plastelinom pa je lahko še bolj ustvarjalna, če otroku poleg različnih modelčkov za izrezovanje piškotov ponudite različne preproste pripomočke, kot so lesene palčke, večji kamni, gumbi, slamice, ostanki lepenke. Kadar malčkom ponudite manjše in špičaste predmete, bodite še posebej previdni in pozorni na to, kako jih uporabljajo.

Najmlajšim se v igri s plastelinom pridružite tako, da jim ničesar ne govorite, tj. ne zastavljate vprašanj, jih v igri ne usmerjate z navodili, prav tako pa ne dodajate svojih idej. V samo aktivnost se vključite tako, da vzamete svoj košček plastelina, se z njim poigrate in obenem opazujete otroka v prosti zaposlitvi s tem prožnim materialom. Izogibajte se nenehnim zastavljanjem vprašanjem, kot so: »Kaj pa počneš?« ali »Kaj bo nastalo?«, saj otroci na začetku mnogokrat le raziskujejo material in še nimajo natančne ideje za igro. Manj, kot jih usmerjate, bolj bodo med rokovanjem s plastelinom

pričeli sami razvijati unikatne in ustvarjalne ideje.

Igra s plastelinom je enkratna priložnost za [ustvarjanje komunikacijskih priložnosti](#). Z ustvarjanjem tovrstnih spodbud tekom celotnega dneva povečujemo priložnosti za otrokovo izražanje. Otroku lahko skrijete določen pripomoček za oblikovanje plastelina, za katerega veste, da ga otrok v igri s plastelinom pogosto uporablja, ali pa mu skrijete določeno barvo plastelina, nato pa počakajte na njegovo reakcijo.

Igra s plastelinom je lahko odlična iztočnica tudi za [učenje izbire](#), ki spodbuja malčkovo sprejemanje odločitev, hkrati pa vpliva na razvoj govorno-jezikovne komunikacije. Kadar imate na voljo dve barvi plastelina, mu omogočite, da se odloči, s katero se boste pričeli igrati. Kadar uporabljate modelčke za izrezovanje oblik, lahko otroka vprašate, ali želi rožo ali zvezdo in mu predmeta, ki ju ima na izbiro, tudi pokažete. Ob tem mu pomagajte, da opravi izbiro glede na njegovo trenutno stopnjo govorno-jezikovnega razvoja: lahko seže po zelenem predmetu, nanj pokaže, uporabi gesto oziroma zeleni predmet poimenuje. Pomembno je, da zatem nudite ustrezen verbalni model (na primer: »Roža! Izbral/-a si rožo!«), pri čemer pa od otroka ne zahtevate, da izjavo ponovi za vami.

Kadar otrok med igro nekaj komentira, mu sledite in se vključite v interakcijo. Če na primer otrok oblikuje ploščat košček plastelina in komentira, da je naredil palačinko, lahko dodamo: »Slastna palačinka! Jaz pa bom pripravil/a slastne piškote.«

Plastelin ponuja tudi številne priložnosti za [učenje novih besed](#) in za [učenje novih glagolov](#) ter posledično za širjenje otrokovega besednega zaklada. Glavno načelo ob tem je, da izhajate iz otrokovih in ne vaših interesov. Na primer, kadar otroka zanimajo **oblike**, jih lahko večkrat poimenujete, kadar izkazuje interes za **barve**, lahko spoznavate le-te, kadar pa ga motivira oblikovanje različnih stavb, razširite besednjak na tem področju. Obenem lahko poudarite tudi priložnosti za učenje **količin** (na primer ves plastelin, malo plastelina, nekaj plastelina) in urite **štetje** (na primer, da preštejete število kroglic, ki ste jih oblikovali iz plastelina) ali pa se posvetite **predlogom** (na primer, da ugotavljate, kje se nahaja zelena kroglica plastelina).

Tekom aktivnosti lahko otroku zastavljate tudi različna vprašanja, kot so na primer **K-vprašanja**, ki vsebujejo vprašalnice z KDO, KJE, KAJ, KAM, KDAJ in KAKO (na primer: »Kam si skril/-a modelček v obliki kroga?«).

Igra s plastelinom nudi mnoge načine za spodbujanje **igre pretvarjanja**, ki vpliva na razvoj otrokovih nadaljnjih kompleksnejših jezikovnih ter kognitivnih sposobnosti. Otroci namreč pogosto oblikujejo plastelin v obliko, ki zanje predstavlja določeno hrano, vozilo, žival ali celo osebo, kar nakazuje, da so se sposobni pretvarjati, da določen predmet predstavlja neko drugo stvar (na primer dolga pisana kačica iz plastelina postane strupena kača).

Pri otrocih, pri katerih igra pretvarjanja še ni prisotna, lahko različne ideje, ki spodbujajo razvoj te igre, dodate tudi sami. Ko otrok oblikuje kroglico iz plastelina, lahko komentirate: »O, pogledaj, žoga. Žoga skače. HOP - HOP - HOP!« Kadar oblikuje daljšo kačo, lahko dodate [onomatopejo](#), ki posnema zvok oglašanja kače: »SSSSS!« ali »SSSSK!« in rečete: »Jaz sem kača strupenjača, prihajam iz votline in iščem slastno kosilo!«

Kadar otrok vztraja na preprostih idejah, lahko njegovo zamisel tudi nadgradite. Če na primer zapiči leseno palčko v kroglico iz plastelina in se pretvarja, da ima slona, lahko dodate nekaj podobnega in njegovo idejo razširite tako, da ustvarite tunel za slona ter v ta namen uporabite prazen tulec toaletnega papirja.

Igranje s plastelinom je primerna aktivnost za **spodbujanje slušne pozornosti in sledenje navodilom**. Navodila prilagodimo otrokovi starosti in stopnji razvoja, na kateri se trenutno nahaja. Pričnemo z enostavnimi enostopenjskimi navodili (na primer naročimo, da oblikuje kroglico), nadaljujemo z dvostopenjskimi navodili (na primer želimo, da nam poda modelček v obliki srčka in leseno palčko) in nadgrajujemo s kompleksnejšimi navodili (na primer prosimo, da nam izroči

kroglico modrega plastelina, plastičen nož in izdelano kačo).

Plastelina pa ni potrebno kupovati, saj ga lahko izdelate tudi sami in v pripravo vključite tudi otroke, ki se bodo ob tem še posebej zabavali. Na spletu obstajajo številni recepti za domačo pripravo plastelina. En izmed receptov za doma narejen plastelin je sledeč:

- 1 skodelica moka,
- $\frac{3}{4}$ skodelice vode,
- $\frac{1}{4}$ skodelice soli,
- 1 žlica olja,
- 3 žlice limoninega soka,
- jedilna barva.

Vir:

Easy Play Dough Recipe Without Cream of Tartar. (b.d.). Pridobljeno s <https://funlearningforkids.com/easy-play-dough-recipe-without-cream-tartar/>

Lowry, L. (2011). How to Have Fun with Playdough with Preschoolers 'The Hanen Way'. Pridobljeno s <http://www.hanen.org/Helpful-Info/Fun-Activities/Preschooler-Playdough-Fun.aspx>